

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

09 februarie 2016

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte

Nicolae Gordilă,

Judecători

Iurie Diaconu, Elena Covalenco, Liliana Catan,
Ion Guzun,

a judecat, în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva sentinței Judecătoriei Soroca din 29 decembrie 2014 și deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 septembrie 2015, declarate de avocatul Grigore Bargan și de inculpatul

***Gavriliță Ion Leonid**, născut la
06 octombrie 1980 în s. Chițcanii Vechi, r-nul Telenești,
fără loc permanent de trai, cetățean al R. Moldova, fără
antecedente penale.*

<i>Termenul de examinare a cauzei</i>	<i>23 mai 2014– 29 decembrie 2014,</i>
<i>în instanța de fond:</i>	<i>15 ianuarie – 09 septembrie 2015,</i>
<i>în instanța de apel:</i>	<i>10 noiembrie 2015 – 09 februarie 2016.</i>
<i>în instanța de recurs:</i>	

Asupra recursurilor menționate, Colegiul penal lărgit,

CONSTATĂ :

1. Prin sentința Judecătoriei Soroca din 29 decembrie 2014, Gavriliță Ion a fost condamnat în baza art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal la 20 de ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis, începând cu 05 decembrie 2014.

De la inculpat s-a încasat în beneficiul lui Parambac Valeriu pensia de întreținere a copiilor minori, Parambac Daniela și Parambac Dumitru, a câte 1000 lei lunar, începând cu 29 decembrie 2014 și până la atingerea majoratului copiilor, și prejudiciului moral de 100.000 lei, și în beneficiul Liliei Gheorghită prejudiciul moral de 100.000 lei.

2. Instanța de fond a constatat, că la 05 decembrie 2013, aproximativ orele 08:30, inculpatul Gavriliță I., urmărind scopul de a o lipsi de viață pe Gheorghita T., din cauză că ultima avea instituită tutela asupra copiilor săi minori Gavriliță C.

și Gavriliță G., considerând că ea nu-și îndeplinește corespunzător obligațiile de tutore și îi încalcă drepturile sale de părinte la întrevedere cu copiii, cunoscând că Gheorghiu T. de dimineață se află singură la domiciliu, a decis în vederea omorului ultimei cu deosebită cruzime. Astfel, în executarea hotărârii premeditate de a săvârși omorul, a intrat în locuința amplasată în s. Alexandru cel Bun, r-nul Soroca, ce aparține Liliei Gheorghiu, fosta sa concubină, unde în rezultatul unei cerți pe care a inițiat-o cu Tatiana Gheorghiu, care este sora Liliei Gheorghiu și domicilia temporar în locuința ultimei, intenționat, urmărind scopul de a o lipsi de viață pe Gheorghiu T., cu deosebită cruzime, întru realizarea intenției premeditate de omor, i-a aplicat ultimei multiple lovituri peste diferite părți ale corpului.

Ulterior, întru executarea aceleiași intenții infracționale de a o lipsi de viață pe Gheorghiu T., cu deosebită cruzime, a dus-o într-o cameră nefinisată din aceeași locuință, slab iluminată, după care, cu ajutorul firului unui prelungitor electric, i-a comprimat organele gâtului, astfel omorând-o prin asfixierea prelungită în timp, iar capătul firului, l-a legat de piciorul drept al cadavrului, înscenând în asemenea mod un act suicidal de strangulare.

Instanța a reținut, că inculpatul a pledat nevinovat și a declarat că Gheorghiu T., în toiul conflictului apărut spontan între ei, l-a injuriat verbal apoi îmbrâncit, strigându-i să iasă afară din casă, la zgâriat pe față. El a lovit-o cu dosul palmei în regiunea gâtului, la barbă, sau la gură, ultima lovindu-se cu capul de perete, a căzut jos, între lăzile cu mere de la intrarea în cameră, cu fața în jos, începând să se învinețească în regiunea buzelor și a degetelor de la mână. El a lovit-o ușor peste față, după care i-a palpat pulsul și a realizat că ultima nu mai este în viață și că nu respiră. Nu își amintește în ce stare era și cum s-a petrecut totul, dar a dus-o pe Gheorghiu T. în camera vecină și a lăsat-o acolo. Despre ce a urmat nu cunoaște nimic, la fel nu știe nimic despre firul electric. Îi pare rău de cele comise, nu s-a așteptat la așa urmări. Firul electric era în camera în care a dus victima. Nu poate explica prezența leziunilor corporale depistate la victimă, deoarece ultima nu avea careva leziuni până la aplicarea loviturii. Decesul a intervenit în urma loviturii sale, deoarece nu i se palpa pulsul, iar unghiile și buzele au început a se învinețească. A lovit-o pe Gheorghiu T., însă nu a strangulat-o cu firul electric. Nu își amintește prea bine cum au avut loc faptele, iar la urmărirea penală a dat declarații mai ample, fără a fi influențat fizic sau psihic, declarațiile fiind veridice.

Necâtând că inculpatul nu a recunoscut vina, aceasta este dovedită prin probele administrate.

Astfel, succesorul victimei, Gheorghiu L., a declarat că inculpatul este fostul ei concubin. La 05 decembrie 2014, aproximativ orele 09:13, a telefonat-o pe sora sa Gheorghiu T., care era speriată deoarece venise inculpatul, a numit-o cu cuvinte necenzurate, reproșându-i că nu are grijă de copii. În timpul convorbirii, sora sa a deconectat telefonul. Ea a contactat polițistul de sector, Victor Vizitiu, însă acesta i-a comunicat că va merge acasă la Gheorghiu T. când se va elibera.

Martorul Vizitiu V., a declarat că activează în calitate de șef de post al IP Soroca. A avut în gestiune cererea inculpatului de a fi luate măsuri față de fosta concubină Gheorghiu L., care nu are grijă de copiii lor comuni. Faptele nu s-au adevărit, stabilindu-se că la școală și grădiniță copiii se prezentau îngrijiți și ordonați. Al doilea caz a avut loc în luna noiembrie 2013, când inculpatul, fiind

acasă la fosta sa concubină Gheorghîța L., a avut o ceartă cu sora acesteia Gheorghîța T., din cauza modului de îngrijire a copiilor. Inculpatul și Gheorghîța T. s-au numit reciproc cu cuvinte necenzurate, ambii fiind sancționați contravențional pentru injurie. Era telefonat des de inculpat, care avea pretenții, că copiii lui minori nu sunt îngrijiți de Gheorghîța T., aceasta având instituită tutela pe copii și locuia cu ei în casa surorii Gheorghîța L. Cazuri de amenințare cu răfuială fizică din partea inculpatului, nu a observat, doar spunea deseori, că va face tot posibilul să o lipsească pe fosta sa concubină de drepturile părintești asupra copiilor comuni. La 05 decembrie 2013, aproximativ orele 10:00, a fost telefonat de către inculpat, care i-a comunicat că a fost la domiciliul Liliei Gheorghîța, unde s-a certat cu Gheorghîța T., după care a plecat, iar când s-a întors înapoi, a depistat-o pe ultima strangulată cu un fir electric, neînțelegând ce s-a întâmplat.

Potrivit procesului-verbal din 05 noiembrie 2013, în urma cercetării gospodăriei Liliei Gheorghîța s-a depistat în centrul odăii nefinisate cadavrul Tatiane Gheorghîța, strangulată cu firul unui prelungitor electric, capătul căruia era legat de piciorul drept.

Conform procesului-verbal de verificare a declarațiilor inculpatului la fața locului, inculpatul a indicat la locul din casă unde a început conflictul cu Gheorghîța T., locul unde ultima a discutat cu sora sa, locul unde el i-a aplicat o lovitură cu dosul palmei în regiunea gâtului, precum și locul din casă unde el a strangulat victima, înscenând strangularea.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală din 10.02.2014, la examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat următoarele leziuni corporale: șanț de strangulare, vital, dispus în treimea medie a gâtului, continuu, cu adâncime uniformă, orizontal, cu suprafața moale, de culoare roșietică; hemoragiilor difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de strangulare, fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente care s-au produs prin mecanism de presiune cu obiect cu suprafața limitată (fir electric) a dus la deces și se califică ca vătămare corporală gravă. Echimoză și hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea frontală care au fost produse cu puțin timp înainte de deces, prin mecanism de lovire cu sau de obiect(e) contondente și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Excoriație la nas și gură din dreapta, echimoze la nivelul unghiurilor mandibulei care s-au produs cu puțin timp până la deces, prin mecanism de presiune și fricțiune cu obiecte contondente cu suprafața limitată (posibil degete și unghii) și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Deteriorarea pleoapei de sus a ochiului drept de animale a fost produsă postmortem și nu se supune calificării medico-legale. Cel mai probabil leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs în rezultatul aplicării lațului de strangulare, improvizat prin fir electric. Cel mai probabil atacatorul s-a aflat în momentul strangulării părții vătămate din partea laterală stângă față de victimă și a acționat cu o putere suficientă pentru a comprima organele gâtului, fracturând osul hioid, care a și dus la deces. Leziunile corporale depistate la examinarea cadavrului datează din 05 decembrie 2013. ***Moartea Tatiane Gheorghîța a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin strangulare, ce se confirmă prin prezența șanțului de strangulare, vital, dispus în treimea medie a gâtului, continuu, cu adâncime uniformă, orizontal, cu suprafața moale, de culoare roșietică;***

hemoragiilor difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de strangulare, fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și adevărate histopatologic. Leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs într-o perioadă scurtă de timp, câteva minute (dar nu mai mult de 30 min). Între leziunile corporale depistate și deces există legătură cauzală directă. Careva maladiei care au putut favoriza sau influența asupra survenirii decesului la examinarea cadavrului nu au fost depistate.

Conform raportului de expertiză medico-legală nr. 1403 din 26 decembrie 2013, sângele din cadavrul Gheorghîța T. și sângele lui Gavriliță I. este uni-grup după sistemul ABO și se referă la grupa A-beta /A(II)/, „H” suplimentar, ce s-a stabilit în urma examinării probelor-model de sânge prezentate. În pete de culoare brună de pe scurta victimei Gheorghîța T. a fost depistat sânge de origine umană. La determinarea apartenenței de grup au fost constatați antigenii „A” și „H”. Deci, conform rezultatelor obținute, sângele în petele examinate a provenit de la o persoană cu grupa sanguină A-beta, „H” suplimentar, ce nu exclude proveniența lui de la însuși Gheorghîța T.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală nr. 1411 din 18 decembrie 2013, în substanța sub-unghiulară de la mâna dreaptă a bănuitului Gavriliță Ion au fost depistate urme de sânge neînsemnate.

Conform raportului de expertiză medico-legală din 26 decembrie 2013, în spălăturile din pete de pe firul electric, a fost depistat sânge de origine umană. La determinarea apartenenței de grup au fost constatați antigenii „A”, „H” și aglutininul beta. Deci, conform rezultatelor obținute, sângele în obiectele examinate a provenit de la o persoană cu grupa sanguină A – beta „LI” suplimentar, ce nu exclude proveniența lui de la Gheorghîța T. Însă, în caz dacă bănuitul Gavriliță I. la momentul infracțiunii a avut leziuni corporale, hemoragie externă, atunci nu se exclude adaos de sânge în aceste pete și de la el.

Potrivit raportului de expertiză medico-legală citologică nr. 260 din 23 decembrie 2013, în preparatele citologic pregătite din scobitura de la un fir electric cu urme de sânge, prezentată la examinare, au fost găsiți granulociți cu excrescențe de tip „A” ce nu exclude proveniența regională a sângelui în scobitura aceasta de la o persoană de gen feminin.

Conform raportului de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară nr. 30 s-2004, în perioada comiterii infracțiunii ce i se incriminează, Gavriliță I. tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, a acționat cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrate, fiind responsabil.

Apărarea a pledat pentru încadrarea acțiunilor inculpatului în art. 149 Cod penal, ca lipsirea de viață din imprudență.

Instanța a reținut drept nefondate invocările apărării, or, potrivit art. 18 Cod penal, se consideră că infracțiunea a fost săvârșită din imprudență dacă persoana care a săvârșit-o își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile, dar considera în mod ușuratic că ele vor putea fi evitate ori nu își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sau inacțiunii sale, nu a prevăzut posibilitatea survenirii urmărilor ei prejudiciabile, deși trebuia și putea să le prevadă.

Inculpatul își dădea seama de caracterul prejudiciabil al acțiunii sale, a prevăzut urmările ei prejudiciabile și le-a dorit.

Astfel, dacă în ședința de judecată inculpatul a indicat că nu-și amintește acțiunile sale după ce a lovit victima, în cadrul urmăririi penale ultimul a relatat că a lovit victima cu dosul palmei în regiunea gâtului, sub barbă, după care i-a legat gâtul cu un prelungitor electric, înscenând autostrangularea. A omorât-o spontan, fiind enervat și emoționat de cuvintele injurioase pe care ea i le adresa. A lovit-o la gât, sub barbă, aceasta a căzut jos imediat și, considerând că a murit, a dus-o în odaia nefinisată și a legat-o la gât cu firul electric pentru a înscena actul de suicid.

Expertiza medico-legală a stabilit cu certitudine, că între acțiunile făptuitorului, exprimate prin comprimarea organelor gâtului cu fracturarea osului hioid și survenirea decesului, există legătură cauzală directă.

Nu pot fi reținute argumentele inculpatului că i-a legat firul prelungitorului la gât pentru a înscena suicidul, considerând că ultima este moartă deoarece, potrivit expertizei medico-legale, hemoragiile difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de strangulare și fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente s-au produs prin mecanism de presiune cu suficientă putere cu obiect cu suprafața limitată (fir electric) și au dus la decesul victimei.

Simpla înfășurare a firului de prelungitor la gât, după cum invocă inculpatul, nicidecum nu putea duce la fractura osului hioid în lipsa unei compresii, făptuitorul, strangulând victima și pricinuindu-i suferințe puternice în timp, era conștient că acest fapt va duce la decesul ultimei. El a planificat acțiunile sale, având la bază și motivul exprimat prin răzbunare și ură față de victimă.

Premeditarea atribuie omorului caracter agravat, deoarece presupune o concentrație a forțelor psihice a făptuitorului, pentru a comite fapta, ceea ce asigură șanse sporite de reușită a omorului.

La inculpat, după multiple cerți cu Gheorghîța T., a apărut intenția de a o omorî, înscenând un suicid, între acțiunile de pregătire a infracțiunii de către făptuitor și omorul victimei există un interval de timp, în interiorul căruia inculpatul și-a planificat acțiunile. Omorul victimei nu s-a petrecut spontan, or, ultimul a venit în seara de 04 decembrie 2013 și a înnoptat la Gînga M., iar dimineața, la 06:30, fără a-i spune nimic acestuia a plecat pe neașteptate. Inculpatul după ce a dus copiii la școală, știind cu certitudine că Gheorghîța T. este singură acasă, a revenit înapoi, căutând diferite motive pentru a o provoca la ceartă ca ulterior s-o omoare și să încerce să ascundă urmele comiterii infracțiunii.

Inculpatul și-a planificat acțiunile de omor, anterior expunându-le în conversație cu Gavrița L. Din considerentele expuse, infracțiunea dată se califică ca comisă cu premeditate.

Potrivit practicii judiciare de competența organului de urmărire penală și a judecății este stabilirea indicilor infracțiunii - premeditate și nicidecum a psihologului, or, ultimul ia în considerație spusele făptuitorului și nu toate circumstanțele cauzei bazate pe probatoriu, excluzându-se invocările apărării precum că acțiunile inculpatului nu conțin premeditare.

Infracțiunea în cauză se califică și ca comisă cu deosebită cruzime.

Metoda care demonstrează manifestarea cruzimii deosebite la săvârșirea omorului este asfixierea mecanică prelungită în timp. Conform raportului de

expertiză medico-legală din 10.02.2014, moartea Tatianeî Gheorghîța a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin strangulare. Leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs într-o perioadă de timp de câteva minute, dar nu mai mult de 30 minute.

Rezultatele expertizei indică, că înainte de deces Gheorghîța T. a avut suferințe de ordin fizic, fiind prelungite în timp – de la câteva minute până la 30 minute. În acest interval mare de timp victima se chinuia.

Motivul sadic, nu a fost probat în nici un mod.

Instanța a încadrat acțiunile inculpatului în baza art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal, adică omorul unei persoane săvârșit cu premeditare și deosebită cruzime.

La stabilirea pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 75 Cod penal, că inculpatul a săvârșit o infracțiune excepțional de gravă, din motive de ură și răzbunare, nu a contribuit cu nimic pentru repararea prejudiciului cauzat, cruzimea cu care a fost omorâtă victima, rămânerea în urma comiterii infracțiunii a doi copii semiorfani, că inculpatul a încercat să-și schimbe declarațiile pentru a-și ușura pedeapsa penală, concluzionând că reeducarea și corectarea lui este posibilă numai prin izolare de societate, cu aplicarea unei pedepse maxime prevăzută la articolul corespunzător, numai astfel fiind restabilită echitatea socială, asigurându-se atingerea scopului pedepsei penale.

3. Inculpatul a declarat apel, solicitând casarea sentinței și rejudecarea cauzei.

Apelantul a invocat, că instanța de fond nu a luat în considerație explicațiile sale, că el s-a apărut, dar nu a săvârșit un omor intenționat.

3.1. A declarat apel și avocatul Doina Țurcan, în numele inculpatului, în care a solicitat casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie recalificate în baza art. 149 Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă, cu aplicarea art. 90 Cod penal.

Apelanta a invocat, că acuzarea nu a prezentat careva probe întru confirmarea învinuirii aduse în baza art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal.

Expertizele numite pe caz, rezultatele cărora au fost prezentate de acuzare, nu au probat într-un mod sau altul că inculpatul ar fi acționat cu premeditare, urmărind scopul omorării victimei cu o deosebită cruzime.

A fost dovedit doar că el, neavând intenția de a o omorî pe Gheorghîța T., i-a aplicat acesteia o lovitură cu dosul palmei, pentru a-i curma acțiunile violente, lipsind-o pe ultima de viață din imprudență, acțiuni calificate în baza art. 149 Cod penal, cu indicii de calificare: lipsirea de viață din imprudență.

Potrivit raportului de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară s-a constatat, că ținând cont de particularitățile psihologice individuale ale inculpatului, precum și starea psihologică în perioada premergătoare crimei, ultimul la momentul săvârșirii infracțiunii și după se afla într-o stare de excitație emoțională profundă, care i-a modificat comportamentul. Această stare a apărut în urma conflictului inițiat între expertizat și victimă, precum și în rezultatul insultelor necenzurate, provocărilor anterioare, provocând inculpatului emoții negative, acțiuni prin care a fost lezată demnitatea de bărbat și amorul propriu. Această situație actualmente și în etapa premergătoare crimei a generat la inculpat

un sentiment de disconfort intrapsihic, de frustrare, declanșând o reacție heteroagresivă cu îngustarea câmpului conștiinței și a limitat controlul asupra acțiunilor sale, aceasta fiind nespecifică personal subiectului în condiții habituale obișnuite. Luând în considerație circumstanțele cauzei cercetate și particularitățile caracteristice individuale ale personalității expertizatului, echipa de experți a constatat că crima nu poartă un caracter premeditat, fiind o reacție heteroagresivă, declanșată spontan pe fundalul relațiilor ostile cu victima și a situației familiare neacceptate de victimă.

Nu au fost prezentate probe, care ar confirma intenția inculpatului de a o omorî pe Gheorghiza T. Concluzia privind conținutul intenției rezultă din materialitate faptei, adică din examinarea tuturor semnelor laturii obiective, precum și din studierea relațiilor dintre făptuitor și victimă. Astfel, decesul victimei a survenit în rezultatul unei singure lovituri aplicate de inculpat spontan, negândit și nedorit. Acțiunile comise de inculpat în continuare, acesta fiind convins de faptul, că de la o singură lovitură aplicată părții vătămate a intervenit decesul acesteia, exprimate prin înscenarea actului de suicid, au avut ca scop de a ascunde urmele tragediei.

3.2. Avocatul Grigore Bargan, la fel a declarat apel în numele inculpatului, solicitând casarea sentinței, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile lui să fie reîncadrate în baza art. 146 Cod penal, ca omorul săvârșit în stare de afect survenită în mod subit, provocate de acte de violență sau de insulte grave ale victimei.

Apelantul a indicat că, în conformitate cu prevederile art. 76 alin. (1) Cod penal, la stabilirea pedepsei se consideră circumstanțe atenuante: săvârșirea infracțiunii ca urmare a unui concurs de infracțiuni grele de ordin personal sau familial, iar aceste circumstanțe urmau a fi constatate de către instanța de fond, ca circumstanțe atenuante ale răspunderii penale în privința inculpatului.

Insultele grave, parvenite din partea victimei în adresa inculpatului, a provocat ultimului starea de afect în mod subit.

Concluziile despre vinovăția inculpatului sunt întemeiate pe presupuneri, iar instanța de fond nu a stabilit timpul săvârșirii faptei, fiindu-i încălcat dreptul la apărare, fără a se expune asupra probelor apărării.

La faza de urmărire penală, contrar prevederilor art. 21, 24, 52, 95, 100, 101 Cod de procedură penală, nu a fost asigurată o bună desfășurare a urmăririi penale.

Nu au fost verificate versiunile existente și nu s-au lichidat divergențele constatate la examinarea cauzei.

Pare a fi dubioasă concluzia raportului de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară nr.30 s-2014, potrivit căreia inculpatul careva tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, acționând cu discernământ, fiind recunoscut responsabil în privința faptelor ce i se impută.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 septembrie 2015, toate apelurile au fost respinse ca nefondate.

Instanța de apel a reținut că instanța de fond, în conformitate cu prevederile art. 101 Cod de procedură penală, a verificat complet, sub toate aspectele și în mod obiectiv circumstanțele cauzei și a dat probelor administrate o apreciere legală din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității lor, corect

ajungând la concluzia privind vinovăția inculpatului, care se confirmă prin probele acumulate pe dosar, cercetate în instanța de fond și de apel, acțiunile inculpatului fiind corect calificate de instanța de fond, după indicii - „omorul unei persoane săvârșit cu premeditare și deosebită cruzime”, fapte care pe deplin se încadrează în prevederile art. 145 alin. (2) lit. a), j) Cod penal.

Circumstanțele de fapt stabilite, când inculpatul aplicând părții vătămate mai multe lovituri peste diferite părți ale corpului, cauzându-i vătămări corporale neînsemnate, după care cu ajutorul firului unui prelungitor electric i-a comprimat organele gâtului, iar capătul firului legându-l de piciorul drept al părții vătămate, denotă faptul că vinovatul a acționat cu intenție directă, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările prejudiciabile și a dorit în mod conștient survenirea acestor urmări.

Declarațiile inculpatului au fost verificate în raport cu probele administrate, care după conținutul lor probant prevalează asupra declarațiilor lui, de aceea instanța just a pus la baza sentinței de condamnare anume aceste probe.

Afirmațiile inculpatului privind negarea totală a vinei referitor la strangularea părții vătămate, prezintă o tendință de apărare.

Instanța de fond a stabilit cert vinovăția inculpatului în aplicarea multiplelor lovituri peste diferite părți ale corpului părții vătămate, precum și omorul acesteia prin asfixierea prelungită în timp, rezultând din ansamblul probelor prezentate în instanță, inclusiv: procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto-tabelul din 05.12.2013, prin care a fost depistat cadavrul lui Gheorghîța T. în centrul odăii nefinisate, fiind strangulată cu firul unui prelungitor electric, capătul căruia era legat de piciorul ei drept; raportul de expertiză medico-legală nr. 20 „A” din 10.02.2014, conform căruia la examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat șanț de strangulare, vital, dispus în treimea medie a gâtului, continuu, cu adâncime uniformă, orizontal, cu suprafața moale, de culoare roșietică, hemoragiilor difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de strangulare, fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente care s-au produs prin mecanism de presiune cu obiect cu suprafața limitată (fir electric) a dus la deces și se califică ca vătămare corporală gravă. Echimoză și hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea frontală care au fost produse cu puțin timp înainte de deces, prin mecanism de lovire cu sau de obiect(e) contondente și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Excoriație la nas și gură din dreapta, echimoze la nivelul unghiurilor mandibulei care s-au produs cu puțin timp până la deces, prin mecanism de presiune și fricțiune cu obiecte contondente cu suprafața limitată (posibil degete și unghii) și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Cel mai probabil leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs în rezultatul aplicării lanțului de strangulare, improvizat prin fir electric. Moartea lui Gheorghîța T., a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin strangulare, ce se confirmă prin prezența șanțului de strangulare, vital, dispus în treimea medie a gâtului, continuu, cu adâncime uniformă, orizontal, cu suprafața moale, de culoare roșietică, hemoragiilor difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și adevărate histopatologic. Leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs într-o perioadă scurtă de timp câteva minute (dar nu mai mult

de 30 min.). Între leziunile corporale depistate și deces există legătură cauzală directă; raportul de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară nr. 30s-2014, conform căruia Gavriliță I., în perioada comiterii infracțiunilor ce i se impută (05.12.2013) tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, a acționat cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată și a fost recunoscut responsabil; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 06.12.2013, prin care Gavriliță I. a arătat și a relatat modul și locul unde a comis infracțiunea; declarațiile succesorului părții vătămate Gheorghita L. din 24.06.2014, conform cărora la 05.12.2013, în jurul orelor 09.13, a telefonat-o sora sa, Gheorghita T., care era speriată din motiv, că la ea a venit inculpatul, a numit-o cu cuvinte necenzurate, reproșându-i că nu are grijă de copii. În timpul discuției telefonul s-a deconectat și nu mai era disponibil, contactând polițistul de sector, care ulterior i-a comunicat că sora sa este deja moartă; declarațiile martorilor Parambac V., Ionița A., Carp D., Gheorghita P., Voizian S., Topor A., Parambac D., Mîțu A., Vizitiu V. și Gînga M.; informația parvenită de la comisarul CPR Soroca, prin care și-a găsit confirmare conținutul cererii privind acțiunile ilegale ale inculpatului manifestate prin provocarea durerilor fizice; copia ordonanței de protecție emisă de judecătoria Soroca pe 18.01.2013, prin care s-a dispus aplicarea față de agresorul Gavriliță I. a măsurilor de protecție, probe care au fost date citire de către partea acuzării în ședința instanței de apel întru confirmarea vinovăției inculpatului și respingerea argumentelor din apelurile declarate.

Astfel, motivele invocate în apelurile declarate de inculpat și apărătorii acestuia sunt nefondate și pasibile de a fi respinse.

La stabilirea pedepsei, instanța de judecată a ținut cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal, că infracțiunea săvârșită este una excepțional de gravă.

5. Avocatul Grigore Bargan a declarat recurs ordinar, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile inculpatului să fie reîncadrate în baza art. 146 Cod penal, ca omorul săvârșit în stare de afect.

Recurentul a invocat că potrivit raportului de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară nr.30 s-2014, inculpatul suferă de tulburare organică de comportament, sindrom psihopatieform, stări convulsive.

În ședința judiciară din 15.07.2015, avocatul Grigore Bargan a solicitat audierea în calitate de martori a lui Țințari A., psihiatru, expert judiciar la Spitalul de Psihiatrie Bălți, Negară C. expert-judiciar Spitalul de Psihiatrie Bălți și Guschevici E., psihiatru, expert-judiciar Spitalul de Psihiatrie Bălți, toți membrii comisiei psihiatrico-legală care au contrasemnat actul nr. 93a-2014, prin care a fost constatată diagnoza tulburare organică de comportament, sindrom psihopatieform, stări convulsive. Demersul a fost respins ca nefondat.

În cadrul ședinței de judecată din 25.03.2015, avocatul Grigore Bargan a solicitat audierea în calitate de martori a următoarelor persoane - Vizitiu V., Gînga M. și Guschevici E., expert-judiciar la Spitalul de Psihiatrie Bălți, dar instanța de apel l-a respins ca nefondat. A fost înaintat și un demers cu privire la anexarea probelor suplimentare, care parțial a fost admis, totodată avocatul a solicitat

acordarea unei perioade de timp pentru acumularea probelor apărării, care la fel a fost respins.

Prin încheieri protocolare, fără careva motivare cuvenită, s-au respins demersurile apărării, fiind încălcat dreptul inculpatului de a înainta cereri și prezenta probe care i-ar confirma poziția de apărare.

Instanța de apel nu s-a pronunțat asupra probelor înaintate de avocat și anume: certificatul - caracteristică nr. 7-297 din 02.02.2015, răspunsul nr. 189 din 05.02.2015, certificatul informativ nr. 64 din 16.02.2015, certificatul nr.79 din 29.01.2015, certificatul nr.1/573, interpelarea nr. 79 și certificatele - caracteristice - 3f.

În ședința de judecată din 09.09.2015, avocatul a solicitat nulitatea tuturor actelor procedurale efectuate cu participarea apărătorului Doina Țurcan, deoarece aceasta nu a fost împuternicită de CNAJGS OT Bălți să-i acorde asistență juridică garantată de stat inculpatului, însă demersul nu a fost soluționat.

La urmărirea penală și examinarea cauzei în instanța de fond, în calitate de apărător a participat avocata Doina Țurcan, fără confirmarea împuternicirilor sale de apărător, încălcând abuziv prevederile art. 70 alin. (8) Cod de procedură penală.

Instanța de fond nu a verificat împuternicirile avocatului, cu atât mai mult, că urma să fie eliberat un nou mandat pentru examinarea cauzei în instanța de fond, ceea ce nu s-a efectuat, având loc încălcarea prevederilor legale referitoare la competența după materie sau calitatea persoanei, ce atrage după sine nulitatea actului procedural.

În cazul dat, ținând cont că mandatul a fost eliberat pentru acțiunile de urmărire penală, necătând la faptul că nu a fost împuternicită să-l reprezinte pe învinuit la toate acțiunile de urmărire penală cu participarea apărătorului Doina Țurcan pentru examinarea cauzei în instanța de judecată, nu a fost eliberat un alt mandat, ce în rezultat denotă că inculpatul a fost lipsit de apărător, iar hotărârea primei instanțe este lovită de nulitate.

Totodată, în urma abuzurilor comise de avocata Doina Țurcan în cadrul asistenței juridice inculpatului, prin hotărârea Comisiei de etică și disciplină a Uniunii Avocaților din R.M., ultimei i-a fost retrasă licența de avocat.

Nu s-a argumentat nici într-un fel temeiul invocat în cererea de apel de către partea apărării referitor la starea fiziologică a inculpatului la momentul insultei grave parvenite din partea victimei în cadrul certii ce a izbucnit spontan. Conform concluziei actului nr. 93a-2014 de expertiză psihiatrică-psihologică legală din 04.03.2014, în perioada comiterii infracțiunii ce i se impută inculpatul este diagnosticat cu tulburări organice de personalitate și comportament, sindrom psihopatioform, stări convulsive.

Starea de afect la momentul săvârșirii infracțiunii se constată de instanța de judecată, dar nu de expertiza psihiatrică-psihologică, cea din urmă poate fi apreciată ca o probă de rând cu alte probe, pentru a constata existența stării de afect. În situația creată la speță, în urma certei izbucnite din partea victimei au parvenit aceste insulte grave care l-a adus pe inculpat într-o stare psihico-emotivă, prin care ultimul nu putea dirija cu acțiunile sale, aceasta explicând cu siguranță, că acțiunile inculpatului urmează a fi reîncadrate juridic în calificativul normei 146 Cod penal, ca omorul unei persoane parvenit în urma stării de afect fiziologic.

Cererea apărătorului privind audierea martorilor acușării a fost respinsă, astfel, fiind încălcat principiul contradictorialității procesului penal și prevederile art. 6 (3) d) CEDO, inculpatul fiind lipsit de dreptul de a adresa întrebări martorilor acușării.

Probele prezentate de acușare nu demonstrează comiterea de către inculpat a infracțiunii imputate, iar alte probe pertinente și concludente nefiind prezentate întru confirmarea actului de învinuire în baza art. 145 alin. (2) Cod penal, contrar prevederilor art. 389 alin. (2) Cod de procedură penală, care prevede că sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal, pe declarațiile martorilor.

În drept, recursul este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) și 8) Cod de procedură penală - judecata a avut loc fără participarea apărătorului, când participarea lui era obligatorie potrivit legii, instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

5.1. A declarat recurs ordinar și inculpatul, în care solicită casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care acțiunile sale să fie reîncadrate juridic în norma art. 146 Cod penal.

Recurentul a indicat, că în instanța de fond, cauza a fost examinată în lipsa apărătorului.

Organele de urmărire penală, cât și acușatorul nu au anexat careva probe ce îi demonstrează vina.

Instanța de apel nu a luat în considerație recunoașterea parțială a vinei.

Prejudiciile materiale nu au fost dovedite prin careva probe și acte.

Atât instanța de fond cât și cea de apel au examinat cauza cu grave încălcări ale Codului de procedură penală.

Conform materialelor dosarului, cât și raportului de expertiză medico-legală, victima a fost lovită o singură dată cu mâna, iar potrivit raportului de expertiză psihiatrică-psihologică, acțiunile lui au fost condiționate de starea de afect survenită în urma conflictului spontan dintre el și victimă, care l-a insultat cu înjosiri, cuvinte necenzurate și amenințări referitor la drepturile sale asupra copiilor.

6. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul penal lărgit face următoarele concluzii.

În primul rând, conform art. 427 alin. (1) pct. 4), 6) și 8) Cod de procedură penală hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel, când judecata a avut loc fără participarea apărătorului, când instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția, când nu au fost întrunite elementele infracțiunii.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

Sub acest aspect se reține că, împrejurările menționate în partea descriptivă a sentinței instanței de fond și deciziei instanței de apel, inclusiv cele reproduse în pct. **2.** și **4.** din prezenta decizie, relevă în mod concludent că ambele instanțe au

constatat și apreciat circumstanțele de fapt și de drept privind învinuirea înaintată inculpatului și încadrarea juridică a acțiunilor infracționale ale lui în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, ca omorul săvârșit cu o deosebită cruzime, în strictă conformitate cu prevederile normelor de procedură penală și prescripțiilor de drept material, prin prisma cumulului de probe anexate la dosar, inclusiv procesul-verbal de cercetare la fața locului și foto-tabelul din 05.12.2013, prin care a fost depistat cadavrul lui Gheorghiu T. în centrul odăii nefinisate, fiind strangulată cu firul unui prelungitor electric, capătul căruia era legat de piciorul ei drept; raportul de expertiză medico-legală nr. 20 „A” din 10.02.2014, conform căruia la examinarea medico-legală a cadavrului s-au depistat șanț de strangulare, vital, dispus în treimea medie a gâtului, continuu, cu adâncime uniformă, orizontal, cu suprafața moale, de culoare roșietică, hemoragiilor difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de strangulare, fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente care s-au produs prin mecanism de presiune cu obiect cu suprafața limitată (fir electric) a dus la deces și se califică ca vătămare corporală gravă. Echimoză și hemoragii în țesuturile moi pericraniene în regiunea frontală care au fost produse cu puțin timp înainte de deces, prin mecanism de lovire cu sau de obiect(e) contondente și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Excoriație la nas și gură din dreapta, echimoze la nivelul unghiurilor mandibulei care s-au produs cu puțin timp până la deces, prin mecanism de presiune și fricțiune cu obiecte contondente cu suprafața limitată (posibil degete și unghii) și se califică ca vătămare corporală neînsemnată. Cel mai probabil leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs în rezultatul aplicării lanțului de strangulare, improvizat prin fir electric. ***Moartea lui Gheorghiu T., a survenit în rezultatul asfixiei mecanice prin strangulare, ce se confirmă prin prezența șanțului de strangulare,*** vital, dispus în treimea medie a gâtului, continuu, cu adâncime uniformă, orizontal, cu suprafața moale, de culoare roșietică, hemoragiilor difuze în țesuturile moi ale gâtului la nivelul șanțului de fractura osului hioid pe dreapta cu hemoragii în țesuturile moi adiacente și adevărate histopatologic. Leziunile corporale de la nivelul gâtului (cauzatoare de deces) s-au produs într-o perioadă scurtă de timp câteva minute (dar nu mai mult de 30 min.). ***Între leziunile corporale depistate și deces există legătură causală directă;*** raportul de expertiză psihiatrico-psihologică legală staționară nr. 30s-2014, conform căruia Gavriliță I., în perioada comiterii infracțiunilor ce i se impută (05.12.2013) tulburări psihice de intensitate psihotică nu a manifestat, a acționat cu discernământ, având capacitatea de prevedere și deliberare a acțiunilor sale păstrată și a fost recunoscut responsabil; procesul-verbal de verificare a declarațiilor la locul infracțiunii din 06.12.2013, prin care Gavriliță I. a arătat și a relatat modul și locul în care a comis infracțiunea – prin strangularea victimei cu un fir electric și improvizarea ulterioară a suicidului; declarațiile succesului părții vătămate Gheorghiu L. din 24.06.2014, conform cărora la 05.12.2013, în jurul orei 09.13, a telefonat-o sora sa, Gheorghiu T., care era speriată din motiv, că la ea a venit inculpatul, a numit-o cu cuvinte necenzurate, reproșându-i că nu are grijă de copii. În timpul discuției telefonul s-a deconectat și nu mai era disponibil, contactând polițistul de sector, care ulterior i-a comunicat că sora sa este deja moartă; declarațiile martorilor Parambac V., Ionița A., Carp D., Gheorghiu P., Voizian S.,

Topor A., Parambac D., Mîțu A., Vizitiu V. și Gînga M.; informația parvenită de la comisarul CPR Soroca, prin care și-a găsit confirmare conținutul cererii privind acțiunile ilegale ale inculpatului manifestate prin provocarea durerilor fizice; copia ordonanței de protecție emisă de judecătoria Soroca pe 18.01.2013, prin care s-a dispus aplicarea față de agresorul Gavriliță I. a măsurilor de protecție, toate probele fiind apreciate în conformitate cu prevederile art. 101 alin. (1) Cod de procedură penală, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității, veridicității și coroborării lor, instanța de apel pronunțându-se argumentat asupra tuturor motivelor invocate în apel (*pct. 3. – 5. din decizie*).

Mai mult, potrivit argumentelor invocate și reproduse în pct. 5. și 5.1. din prezenta decizie, recursurile ordinare sunt întemeiate doar pe critica modului în care instanțele de judecată au estimat circumstanțele cauzei.

În acest sens este de menționat că, pornind de la relevanțele art. 27, 414 alin. (1) și (2) Codului de procedură penală, judecătorul apreciază probele în conformitate cu propria sa convingere, formată în urma cercetării tuturor probelor administrate. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate pe baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din dosar, și oricăror probe noi prezentate instanței de apel sau cercetează suplimentar probele administrate de instanța de fond, instanța de apel poate da o nouă apreciere probelor din dosar. Astfel, activitatea instanțelor de fond și de apel doar privind aprecierea sau reaprecierea circumstanțelor cauzei în alt sens decât cel pe care îl propun avocatul și inculpatul, este o competență legală a acestor instanțe care, nefiind teme de drept din numărul celor incluse în art. 427 Cod de procedură, nici nu poate fi supusă criticii prin intermediul recursului ordinar.

Potrivit jurisprudenței CtEDO, în asemenea situație, nu se mai impune o reevaluare a conținutului mijloacelor de probă, acestea demonstrând cu prisosință soluția dată de prima instanță. Or, în cazul în care instanța de fond și-a motivat decizia luată, arătând în mod concret la împrejurările, care confirmă sau infirmă o acuzație penală, pentru a permite părților să utilizeze eficient orice drept de recurs eventual, o curte de recurs poate, în principiu, să se mulțumească de a relua motivele jurisdicției de primă instanță (*hotărârea CtEDO Garcia Ruis c. Spaniei, Helle c. Finlandei*).

Pe lângă aceasta, conform art. 336 alin. (6) și (7), 413 alin. (4) și 414 alin. (1) și (3) Cod de procedură penală, în cazul în care invocă necesitatea administrării de noi probe, părțile trebuie să indice aceste probe și mijloacele cu ajutorul cărora pot fi administrate, precum și motivele care au împiedicat prezentarea lor în primă instanță. Instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel. În cazul în care declarațiile persoanelor care au fost audiate în prima instanță se contestă de către părți, la solicitarea acestora, persoanele care le-au depus pot fi audiate în instanța de apel conform regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. În termen de 3 zile lucrătoare de la data anunțării semnării procesului-verbal, participanții la proces au dreptul să formuleze obiecții asupra

lui, indicând inexactitățile și motivele pentru care îl consideră incomplet. Obiecțiile la procesul-verbal se examinează de către președintele ședinței de judecată.

Totodată, potrivit procesului verbal al ședinței de judecată, avocatul nu a invocat în ședința instanței de apel probe noi și audierea persoanelor interogate în prima instanță, inclusiv cele la care se referă în recurs, în conformitate cu prescripțiile din art. 413 alin. (4) și 414 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, astfel încât instanța de apel întemeiat a respins demersul apărării în sensul vizat (*pct. 3.-5. din decizie*).

Asupra acestui proces-verbal nu au fost aduse obiecții, în conformitate cu prescripțiile din art. 336 alin. (6), (7) Cod de procedură penală și, astfel, informațiile inserate în actul procedural vizat sunt prezumate a fi veridice.

Este și de observat că o altă opinie asupra probelor care au fost puse la baza sentinței de condamnare, conform jurisprudenței CtEDO (*hotărârea din 16 ianuarie 2007, pct. 20, cazul Bujnița versus Moldova*), nu poate servi temei pentru reexaminarea cauzei.

La fel se reține că, conform art. 70 alin. (1) pct. 1) și alin. (7) Cod de procedură penală, avocații participă la procesul penal în calitate de apărător la invitația bănuitului, învinuitului, inculpatului, reprezentantului legal al acestuia, precum și la solicitarea altor persoane, cu consimțământul persoanelor interesele cărora urmează să le apere. Pentru confirmarea calității și împuternicirilor sale, apărătorul prezintă organului de urmărire penală sau instanței documentul ce confirmă apartenența lui la avocatură, documentul ce confirmă că are permisiunea de a practica calitatea de apărător conform legislației Republicii Moldova, mandatul biroului de avocați sau un alt document ce îi confirmă împuternicirile.

Potrivit deciziei Comisiei pentru Etică și Disciplină din 11.09.2015, avocata Doina Țurcan a participat în cauza de pe rol în temeiul contractelor de asistență juridică, încheiate cu rudele inculpatului Gavriliță Ion.

Deci, împuternicirile acestui avocat au fost legal perfectate și afirmațiile recurenților că ar fi fost încălcat dreptul inculpatului la apărare pe motiv că avocata Doina Țurcan era lipsită de împuterniciri sunt neîntemeiate.

Prin urmare, instanțele de fond și de apel, în raport cu motivele invocate în recursul ordinar, nu au comis erori de drept și de fapt, decizia instanței de apel conține motive clare și legale pe care se întemeiază, că în acțiunile inculpatului sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, iar recursurile ordinare sunt neîntemeiate în aspectul vizat.

În al doilea rând, conform art. 385 alin. (1) pct. 1) – 4) Cod de procedură penală, la adoptarea sentinței, instanța de judecată soluționează chestiunile dacă a avut loc fapta de săvârșirea căreia este învinuit inculpatul, dacă această faptă a fost săvârșită de inculpat, dacă fapta întrunește elementele infracțiunii și de care anume lege penală este prevăzută ea, dacă inculpatul este vinovat de săvârșirea acestei infracțiuni.

În această consecutivitate și cu referire la condamnarea inculpatului și în baza lit. a) din alin. (2) art. 145 Cod penal, adică pentru omorul săvârșit cu premeditare, se impun următoarele concluzii.

Potrivit jurisprudenței naționale, omorul săvârșit cu premeditare presupune întrunirea concomitentă a trei condiții: 1) trecerea unui interval de timp din

momentul luării hotărârii de a săvârși omorul și până la momentul executării infracțiunii; 2) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să mediteze, să-și concentreze forțele sale psihice în vederea asigurării reușitei acțiunii sale; 3) în acest interval de timp, făptuitorul trebuie să treacă la săvârșirea unor acte de pregătire de natură să întărească hotărârea luată și să asigure realizarea ei.

Referitor la prima condiție de acest gen, pentru a considera omorul ca fiind săvârșit cu premeditare, este necesar să se constate că luarea hotărârii de a săvârși omorul a premers (a precedat) cu o anumită perioadă de timp săvârșirea faptei. Durata acestui interval de timp nu este fixă și nici nu poate fi dinainte stabilită. În fiecare caz, instanța de judecată va constata dacă această condiție este sau nu îndeplinită, ținând seama de împrejurările concrete ale cauzei și, îndeosebi, de particularitățile subiective ale făptuitorului, deoarece, în funcție de aceste particularități, o persoană poate avea nevoie de un interval mai mare de timp pentru a chibzui, pe când o altă persoană poate chibzui cu multă eficiență chiar într-un interval de timp mai scurt.

Cât privește cea de-a doua condiție de realizare a premeditării, aceasta presupune, în esență, că hotărârea infracțională este luată după un prealabil examen comparativ al motivelor pozitive și negative, precum și al rezultatelor ilicite dorite și nedorite de subiect.

Premeditarea nu trebuie echivalată cu intenția premeditată. Pentru a exista premeditare nu este suficient ca făptuitorul să fi luat pur și simplu mai dinainte hotărârea de a omorî. În acest caz, vom avea o intenție premeditată care nu poate conta, de una singură, la calificarea faptei de omor conform art.145 alin.(2) lit. a) Cod penal. Existența agravantei prevăzute de această normă presupune prezența unui complex de condiții de realizare a premeditării (enunțate mai sus), care privesc atât latura subiectivă, cât și latura obiectivă a infracțiunii.

Cu privire la cea de-a treia condiție de realizare a premeditării, este necesar a consemna că pregătirea de infracțiune este o etapă indispensabilă a activității infracționale, în ipoteza infracțiunii prevăzute la art.145 alin. (2) lit. a) Cod penal.

Premeditarea nu poate exista, dacă decizia infracțională nu se exteriorizează prin acte pregătitoare, de natură nu doar psihică, dar și materială, obiectivizată.

Premeditarea nu poate fi reținută, dacă făptuitorul a dispus de un timp suficient, dar nu a întreprins nici un act de pregătire a omorului (*pct. 5.1. din Hotărârea Plenului Curții Supreme de Justiție nr. 11 din 24.12.2012, cu privire la practica judiciară în cauzele penale referitoare la infracțiunile săvârșite prin omor*).

În același timp, soluțiile instanțelor de fond și de apel privind prezența premeditării în acțiunile inculpatului se reduc doar la declarațiile succesului victimei, Gavrilița Lilia, că anterior el a amenințat-o pe ea cu omor.

Însă, din declarațiile inculpatului, a succesului victimei, Gheorghita L., cât și a martorilor audiați pe caz, nu rezultă că inculpatul și-a expus intențiile de omor și în privința victimei Gheorghita Tatiana, iar în cadrul cercetării judecătorești acuzarea nu a prezentat probe care ar dovedi că inculpatul a acționat cu premeditare, adică în circumstanțele celor trei condiții concomitente regăsite în jurisprudența enunțată supra.

Rezultă, că instanța de fond și de apel neîntemeiat au încadrat acțiunile lui Gavrilița I. și în baza lit. a) din art. 145 alin. (2) Cod penal, acest capăt urmând a fi exclus din învinuirea inculpatului pe motiv că nu s-a confirmat. Or, potrivit art. 8 alin. (3), 389 alin. (2) Cod de procedură penală, învinuirea și sentința de condamnare nu pot fi întemeiate pe presupuneri, iar toate dubiile în probarea învinuirii se interpretează în favoarea inculpatului.

Potrivit art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs admite recursul, casează parțial hotărârea atacată, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre, dacă nu se agravează situația condamnatului.

Dat fiind că încălcările normelor procedurale specificate, comise de către instanța de fond și de apel, constituie erori de drept prescrise în art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală – nu au fost întrunite elementele infracțiunii prevăzute la lit. a) din art. 145 alin. (2) Cod penal, se impune soluția casării parțiale a hotărârilor contestate, cu pronunțarea unei noi hotărâri de condamnare a inculpatului doar în baza art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal.

La stabilirea pedepsei inculpatului, instanța de recurs ține cont de prevederile art. 61, 75 Cod penal și de circumstanțele stabilite în această latură de către instanțele de fond și de apel.

7. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de avocatul Grigore Bargan și de inculpatul Gavrilița Ion Leonid, casează parțial sentința Judecătoriei Soroca din 29 decembrie 2014 și decizia Colegiului penal al Curții de Apel Bălți din 09 septembrie 2015, rejudecă cauza și pronunță o nouă hotărâre.

A-l declara pe Gavrilița Ion Leonid vinovat de săvârșirea infracțiunii prevăzută de art. 145 alin. (2) lit. j) Cod penal, aplicându-i pedeapsa de 19 ani închisoare, cu executare în penitenciar de tip închis.

În rest, hotărârile contestate se mențin.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 01 martie 2016.

Președinte

Nicolae Gordilă

Judecători

Iurie Diaconu

Elena Covalenco

Liliana Catan

Ion Guzun